

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XI.

V Ljubljani, meseca januarja 1908.

Štev. 1.

Mesečna opravila.

Spisuje Hinko Zirkelbach.

Uvod.

Kaj ste vendar mislili, gospod urednik, da ste mene izbrali in naprosili naj za letošnje leto prevzamem mesečna opravila? Saj čebelarim šele nekaj let. In mesečna opravila pisati ni ravno lahka stvar. Treba se je ozirati na razne vrste panjev, na krajevne razmere gledé paše in podnebja, na premakljivo in nepremakljivo satovje, na stavbo itd. Sploh se mora priobčevalec ozirati na vse čebelarje in gledati na to, da ugodí vsem.

Dolgo sem premišljeval, ali naj ustrezem Vaši prošnji ali ne. Naposled sem se vendar odločil, da bom storil za dobro stvar kar bom mogel, vkljub mnogemu drugemu opravilu. Ako ne bo tem ali onim čebelarjem kaj po godu, naj mi blagohotno oprosté in naj pomislijo, da še vsemogočni Bog vsem ne ustreže.

Pri mesečnih navodilih se bom oziral na čebelarstvo sploh, osobito pa na čebelarstvo s premakljivim delom, ker le na ta način se lahko čebelari umno in napredno. Le umni čebelar bo imel s čebelarstvom veselje ter znanstveni in gmotni dobiček.

Za podlago mesečnim opravilom bom imel predvsem gerstungovce. V gerstungovcih čebelarim sám in ti panjovi so po svetu na jako dobrem glasu, priročni ter sem ž njimi jako zadovoljen. Kdor ima druge vrste panjev, temu vsled tega ne bo delalo nobenih težav.

Noben človek na svetu vsega ne vé in ne zná. Zato bom poleg svojih izkušenj uporabljal nauke iz spisov najboljših čebelarskih knjig in listov ter gledal na to, da bodo spisi poučni in zanimivi.

Januar.

Začnimo s najhujšim zimskim mescem januarjem.

Najboljše matice bodo v tem mescu že nastavile v središču vališča nekaj malega zalege, začetek novega življenja in razvoja. Toda ta zalega sedaj niti ne pride v poštev. Vobče so čebele mirne in počivajo ter se boré proti mrazu. V grozdih ali kepah se drže skupaj na satovju po ulicah. Nad sabo ali za sabo, kakršna je namreč stavba, imajo med, za katerim se pomikajo. Mraz čebelam v tem času ne škoduje toliko kakor pozneje, ko je precej zalege, samo da imajo dovolj pristopnega jim živeža. Gorkoto si čebele že same proizvajajo po potrebi. Čim hujši je mraz, tem več jedó. Med ima namreč v sebi ogljikove hidrate, kateri preidejo po zavžitju v kri. Pri dihanju pride kisik v dotiko z ogljikovimi hidrati, vsled česar nastane gorkota.

Gorje čebelam, katerim zmanjka v tem času živeža v tej ali oni ulici. Vsled mraza ne morejo ponj v drugo ulico, kjer je morda medu v izobilju. Revce otpnejo za vedno, ker jim zmanjka snovi za proizvajanje gorkote. Smrti jih reši le slučajno nastopivši južen, gorak solnčen dan. Takrat se razpusté iz grozda in iznesó iz sosednih ulic med v svoje prejšnje bivališče. Čebele namreč nikoli ne premené svojega zimskega sedeža, oziroma ulice.

Vzrok, da zmanjka medú v posameznih ulicah, je v prvi vrsti čebelar, ker je ozimil prelahne panji, v drugi vrsti pa nepravilna stavba, t. j. v kakšni legi je satovje v primeri z obliko panju. Seveda ni sedaj v tem oziru nobene pomoči. Kar je, to je. O važnosti stavbe pri prezimovanju sem obširneje pisal lansko leto v „Slovenskem Čebelarju“, o obeh vzrokih pa bom tudi letos pozneje razpravljal.

Čebelar naj pazi v tem mescu, da ne bode vznemirjal čebel z ropotanjem v čebelnjaku ali zunaj čebelnjaka. Močen sunek na panj lahko povzroči občutno škodo, celó uničenje plemenjaka. Pri močnem sunku čebele zašumé, razlezejo se iz grozda ali kepe, toda mraz jim prepreči zopetno združitev. Čebele, ločene od skupnosti, otpnejo hipno.

Ptički so revčki v tem času; tudi oni hočejo živeti, tudi oni bijejo hud boj za obstanek. Zato iščejo živeža povsod, kjerkoli morejo. Nekateri vrste ptičev, n. pr. senice pridejo v skrajni sili k čebelnjaku, trkajo s kljunom na panj in s tem vznemirjajo čebele. Vznemirjene čebele prilezejo na brado, kjer izginejo v lačnih želodčkih. Najboljše sredstvo proti tem sovražnikom čebel je natresovanje živeža. Nekateri čebelarji jih streljajo ali lové. Čemu streljati ubogo žival, ko nam je spomladi v največjo korist. Vse mrčese pobere z drevja in ž njimi pita nenasitljive mladiče.

Proti miši naj bodo v čebelnjaku pasti ali strup. Strup se napravi kaj enostavno. V skuhan cel krompir se porine zavitek žveplenk. Fosfor se odloči iz žveplenk, nato se zmečka krompir. Dober pripomoček je tudi, ako se zmeša nekoliko moke, stolčenega sladkorja in alabaster-gipsa. Ko miši ali podgane

to jedó, postanejo žejne. Kakor hitro pa pride voda v dotiko z gipsom, strdi se gips, v črevah, kar povzroči pogin. Da miši, posebno rovke, ne pridejo pri izletnici v panj, mora čebelar že jeseni nastaviti nalašč zato prirejeni zapah, ali nabije žrebljičke toliko eden od drugega, da čebelam ne zabrani izhoda ali vhoda. Miš v panju provzroča njegovo smrt.

Kdor nima panjev z dvojnimi sprednjimi končnicami, zavaruje naj čebele proti mrzlim vetrovom z deskami, sicer tega ni potreba. Sneg naj odstrani okrog čebelnjaka in z brad. Žrela morajo biti vedno prosta, da imajo čebele dovolj zraka.

Ker čebelar v tem času nima nobenega opravila s čebelami, ima pa toliko več dela v gorki sobi. Kdor zna mizariti, popravlja in nareja panjove ali kaj drugega; v prostem času pa naj pridno čita „Slovenskega Čebelarja“ in dobre čebelarske knjige. Premišljuje in naredi naj si načrt, kako bo letos čebelaril z uspehom, v kar naj mu pomaga Bog in sv. Ambrož.

Stališče praktičnega čebelarja napram novim študijam o parthenogenesi.

Iv. Jurančič.

Navadni čebelar iz poklica se ne more spuščati globoko v znanstvene točke, ker mu največkrat manjka potrebne zmožnosti, časa ali sredstev, vendar je potrebno, da so mu znane in popolno jasne glavne stvari iz čebelnega naravoslovja, zakaj znanje teorije je podlaga dobri praksi, ali: kdor hoče uspešno čebelariti, mora dobro poznati naravo čebele, sploh njeno življenje.

Parthenogenesis ali nauk o deviški rodovitosti matice (izvanredno tudi čebele) je gotovo ena najvažnejših prikazni v čebelnem življenju. Zato mislim bi bilo umestno tudi o tem nekoliko omeniti, zlasti ko v novem času v tej zadevi vstajajo nasprotstva, oziroma dvomi, da tudi prostejši čebelar izve, kolikor se na stvari spremeni, in ali je na novem ali na starejih trditvah več resničnega.

V lanskem „Čebelarju“ smo čitali, da je dr. Dzierzon opazil pri vpeljavi laške čebele (l. 1853), da laška matica, katera se oplemeni z našim navadnim trotom, leže jajca, iz katerih se izvalijo troti čisto laški, čebele pa mešane iz obeh plemen. Nadalje je s pomočjo premakljivega sata opazil, da matica, ki se v gotovem času ne more oplemeniti, začne leči jajca, iz katerih se izvalijo le troti. Slednjič je še opazil, da v dolgotrajnem brezmatičnem stanju začne čebela, ki se kot taka sploh ne more oplemeniti, jajca leči, iz katerih se izvalijo zopet le troti. Vsa ta dejstva so privedla dr. Dzierzona do tega, da je postavil trditev: Matica prejme pri prašenju od trota seme ter ga hrani v posebnem semenskem mehurčku (*receptaculum seminis*), da zamore polagajoča jajca oplemeniti, ali neoplemenjena položiti, kakor hoče, da se iz njih čebele in matice izvalijo, ali pa troti. Na podlagi tega dejstva je tedaj matica zmožna spol odločevati svojemu zarodu.

Ravno ti dve izjemi v naravi, da bi iz neoplemenjenih jajec nastajala živa bitja, in da bi zamogla mati spol določevati svojemu zarodu, sta začeli zanimati razne naravoslovce in učenjake (glej „Sl. Čebelar“ l. 1907, št. 3, str. 35 — 37). Najnovejši nasprotnik parthenogenese je Ferd. Dickl, učitelj v Darmstadtu. On trdi, da matica vsa jajca, kakor za trote, tako za čebele in matice enako s trotovim semenom oprashi ter da spol določijo čebele z nekim oslinjenjem, in sicer takoj ko je jajce položeno. Dasi še dozdej ni mogel glede svoje trditve ničesa dokazati, vendar vstraja pri tem že od l. 1897 ter še vedno upa na zmago. Že l. 1855 je pl. Siebold mikroskopično preiskal čebelna in trotova jajca ter je našel prva s trotovim semenom oplemenjena, medtem ko trotova jajca niso kazala nobenega znamenja semena. V novejšem času se je Dickl zagovarjal s tem, da je bil bojda v tistem času mikroskop še daleč prepomanjkljiv, da bi se dalo z njim kaj pozitivnega dokazati. Vkljub temu je nedavno — ko je mikroskop dandanes vendar že precej popoln in zanesljiv — ruski naravoslovec dr. Petrunkevič z mikroskopično preiskavo isto našel, kot pl. Siebold.

(Dalje prih.)

Pravila

„Slovenskega osrednjega čebelarkega društva za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko“,

sprejeta na izrednem občnem zboru „Slovenskega čebelarkega društva“ dne 19. novembra 1904 in potrjena od c. kr. ministrstva notranjih zadev z dne 6. aprila 1905.

Mnogo novejših članov, katerim društvena pravila še niso bila znana, zahtevalo je od osrednjega čebelarkega društva, naj jim pošlje pravila. Pravila so bila doslej natisnjena samo v 12. številki „Slovenskega Čebelarja“ l. 1904, katero so člani prejeli na zahtevo. Toda tudi ta številka je docela pošla. Ker so društvena pravila neobhodno potrebna za vsakega društvenika, zato je sklenil odbor v seji dne 5. decembra p. l., da se pravila še enkrat natisnejo v 1. številki „Slov. Čebelarja“ l. 1908 ter posebej še ponatisnejo v 1000 izvodih.

Pravila se glase:

Ime, sedež in namen društva.

§ 1. Društvo se imenuje: „Slovensko osrednje čebelarkego društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani“. Namen društva je, pospeševati, zboljšati in razširjati čebelarstvo po vseh slovenskih deželah.

§ 2. Da društvo doseže svoj namen, posluhuje se sledečih sredstev:

- a) prejema letne doneske od društvenikov;
- b) izdaja društveni list: „Slovenski Čebelar“;
- c) zasnuje društveno knjižnico ter skrbi, da se dobre strokovne knjige in podučni spisi med udi širijo;

- d) skrbi, da se nastavijo čebelarski potovalni učitelji;
- e) podpira. ude dejansko pri spečavanju čebelarskih pridelkov ter pri nabavi čebelarskega orodja in panjev;
- f) ustanavlja podružnice po vseh slovenskih deželah;
- g) vpliva na postavodajstvo v čebelarskih stvareh po odobravanjih in predlogih na vlado in poslance; pospešuje pravico v čebelarskih pravnih po zvedencih in zaupnih možeh;
- h) prireja čebelarske shode, pri kojih se vršijo javna predavanja in dejanska razkazovanja, po razmerah tudi razstave;
- i) izvaja podpore iz javnih zakladov za povzdigo slovenskega čebelarstva.

Društveniki.

§ 3. Društvenik more biti vsak človek dobrega imena. Dolžnost je vsakemu društveniku ravnati se po društvenih pravilih, podpirati društvene namene ter skrbeti za razširjanje in blagor društva.

§ 4. Društveniki ali udje so po njihovih izvršujočih razmerah:

- a) redni udje, ki plačajo udnine 2 K na leto;
- b) podporni udje, ki plačajo namanj letnih 4 K;
- c) dopisovalni udje, ki zlasti podpirajo društvo z dobrimi, podučnimi spisi; dolžnost je najmanj dva rabljiva spisa v letu poslati;
- d) častni udje, ki po vstrajnem delovanju storijo mnogo za društvo, sploh za slovensko čebelarstvo.

§ 5. Redni udje se sprejemajo, ako se pismeno ali ustmeno pri društvu za to oglašijo; podporni, dopisovalni in častni se pa na predlog odborov ali na predlog kakega društvenika po njih zasluženju v rednem občnem zboru volijo.

§ 6. Kdor hoče od društva odstopiti, ima to najmanj 14 dni pred koncem leta društvu naznaniiti (ustmeno ali pismeno). Letnino je dolžan vsak društvenik po enkratnem opominu plačati do 31. marca, sicer se iz društva izbriše. Dopisovalni in častni udje niso še posebej dolžni vplačevati letnine.

§ 7. Kdor društvo ali odbor občutljivo žali ali na škodo društva deluje, potem kdor kot društvenik svojih dolžnosti vsestransko ne izpolnjuje, more se na občnem zboru iz društva izključiti.

Vodstvo društva.

§ 8. Društvo vodi odbor, to so: predsednik, podpredsednik, petero odbornikov in dva namestnika, katere voli za dobo enega leta občni zbor. Odbor voli iz svoje sredine tajnika in blagajnika, katera posla pa more opravljati tudi ena in ista oseba.

§ 9. Voliti in izvoljen biti more vsak društvenik; tudi prejšnji odborniki se smejo zopet izvoliti.

§ 10. Službe vseh odbornikov so častne, torej brezplačne, izvzemši tajništva in blagajništva, vendar se izpričani izdatki v društvene namene, vsakomur povrnejo iz društvene blagajne. Istotako se povrne voznina po železnici odposlanim zastopnikom podružnic k občnemu zboru in sicer od dotične podružnice in vnanjim odbornikom osrednjega odbora.

§ 11. Vrlim, vnetim in večim pisateljem, koji storijo v tej zadevi veliko nad svojo dolžnost, more odbor priznati primerne nagrade.

§ 12. Društveni tajnik izvršuje vsa pisalna opravila, podpisuje s predsednikom vsa od društva izhajajoča pisma, oskrbuje knjižnico, vzdržuje vseh društvenih reči inventar ter vodi pri sejah in občnem zboru zapisnik.

§ 13. Blagajnik prejema dohodke, izplačuje izdatke ter vodi natančni račun, katerega ima vsako leto dovršenega in sklenjenega občnemu zboru predložiti v odobrenje. Pri tej priliki volita se še za vsakokratni občni zbor razun odbora dva preglednika računov.

§ 14. Urednik društvenega lista ima pri občnem zboru in pri sejah z odborniki enake pravice, bodisi v odbor voljen ali ne.

Občni zbori in shodi.

§ 15. Redni občni zbor sklicuje in vodi predsednik ali, če je ta zadržan, podpredsednik. Občni zbor vrši se vsako leto v Ljubljani in sicer po sporedu, ki izide vsaj 14 dni pred občnim zborom v društvenem glasilu, če se tako izda, drugače pa v uradnem glasilu c. kr. kmetijske družbe kranjske. Občni zbor vrši se navadno ob novem letu.

§ 16. Občni zbor je sklepčen, če je navzočih vsaj 16 društvenikov. Če občni zbor ni sklepčen, ima se sklicati v najkrajšem času nov občni zbor, ki pa je sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

§ 17. Izredni občni zbor ima pravico sklicati društveni predsednik ali če to zahteva najmanj 20 društvenikov.

§ 18. Občni zbor voli odbor, določa letne doneske društvenikov, potrjuje letna poročila, račune in proračune, ter daje navodila odborovemu delovanju.

Sklepi občnega zbora so veljavni, če zanje glasuje nadpolovična večina navzočih udov.

§ 19. Predsednik zastopa društvo na zunaj; on podpisuje s tajnikom vse spise, katere izdaje društvo ali društveni odbor, imenoma tudi vse pravno-veljavne spise. Kadar je predsednik zadržan, preidejo vse z njegovim poslom združene pravice in dolžnosti na podpredsednika.

§ 20. Čebelarški shodi, najmanj po eden na leto, prirejajo se po možnosti mesca maja ali začetkom avgusta, ko je čebelno življenje najbolj živahno ter se morejo djanska razkazovanja in predavanja najboljše izpeljavati. Ti shodi imajo se v društvenem glasilu najmanj 3 mesce prej naznaniti, da se morejo merodajni faktorji pravočasno pripraviti. Razen predavanj in praktičnih razkazovanj morejo se pri shodih tudi prirejati razstave, veselice v korist društva, obiskovanje vzornih čebelnjakov itd.

Podružnice.

§ 21. Podružnice se morejo ustanoviti po vseh slovenskih deželah in to s privolitvijo osrednjega odbora. Število podružnic ni omejeno.

§ 22. Izvenkranjske podružnice si lahko ustanovijo podružnične zveze za posamezne kronovine.

§ 23. Podružnice imajo nalogo, nabavljati si v svojem okolišu vse napredne čebelarke naprave, katerih si posameznik le težko nabavi. One imajo nalogo pospeševati čebelarstvo, osobito opozarjati osrednji odbor na vse pogoške čebelarstva po deželi.

§ 24. Da morejo podružnice uspevati, dovoljuje jim osrednji odbor, dokler ima osrednje društvo manj nego 1000 udov 20% ni delež letnih doneskov društvenikov dotične podružnice; ako se pa povzdigne osrednje društvo nad 1000 udov, zamore se ta odstotni delež primerno zvišati.

§ 25. Državne in deželne podpore namenjene za Kranjsko, porabijo se le za podružnice na Kranjskem, istotako porabijo zveze vse podpore za podružnice dotične dežele.

§ 26. Osrednji odbor naj skrbi poleg tega za rezervni fond in sicer na ta način, da naklada v ta namen najmanj 10% vseh društvenih dohodkov.

§ 27. Udje podružnic so ob enem tudi udje osrednjega društva ter uživajo enake ugodnosti in pravice in jih vežejo enake dolžnosti.

§ 28. Podružnice volijo iz svoje srede za dobo enega leta odbor, ki obstoja iz načelnika (namestnika) in treh odbornikov, ki oskrbujejo podružnična opravila. Odbor voli iz svoje srede tajnika in blagajnika. Izvoljeni odbor je naznaniti osrednjemu odboru.

§ 29. Določila o glasovanjih in zborovanjih osrednjega društva veljajo tudi za podružnice.

§ 30. Podružnice morajo šteti vsaj 15 udov, ako hočejo obdržati pravico obstanka.

§ 31. Podružnični občni zbori se vrše pred občnim zborom osrednjega društva. Osrednjemu odboru predložijo naj se računi, proračuni, imenik društvenikov, sploh celo letno poročilo pred občnim zborom.

§ 32. Podružnice morejo voliti po enega zastopnika za osrednji občni zbor. Zastopnik podružnice je lahko vsak, bodisi kjerkoli bivajoči društvenik, kateri pa sme zastopati le po eno podružnico.

§ 33. Nasveti in predlogi podružnic pošljejo naj se osrednjemu odboru vsaj osem dnij pred občnim zborom.

§ 34. Podružnice so napram političnim uradom samostojne ter dopisujejo z občinskim zastopom in c. kr. oblastnijam I. stopnje neposredno.

§ 35. O sejah podružničnega odbora je voditi zapisnik.

§ 36. Podružnične zveze za Primorsko, Štajersko in Koroško so v svojem uradovanju s političnimi oblastvi popolnoma samostojne.

§ 37. Načelniki podružničnih zvez, oziroma njih pooblaščenci, imajo pravico udeležiti se sej osrednjega odbora ter imajo enake pravice z odborniki osrednjega društva.

Občna določila.

§ 38. Spore, nastale iz društvenega razmerja poravnava za to izvoljeno rabsodišče. Vsaka stranka voli po dva rabsodnika, ti pa enega načelnika. Ako katera stranka noče voliti, izvoli predsednik sam rabsodnike. Zoper rabsodbo rabsodišča ni priziva.

§ 39. Razpust društva more skleniti občni zbor — pri čegar razpisu je treba naznaniti nasvetovani razpust — in sicer le v navzočnosti najmanj ene tretjine vseh društvenikov z dvema tretjinama glasov vseh navzočih.

§ 40. Premoženje razpuščenega društva pripade c. kr. kmetijski družbi kranjski, katera ga sme porabiti le v pospeševanje čebelarstva.

§ 41. Enaka določila veljajo o razpustu podružnic, izvzemši določilo o premoženju razpuščene podružnice, katero pripada osrednjemu čebelarskemu društvu.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Anton Žnideršič.

Mesečni pregled: november 1907.

Kraj	Učinek tehtanega panjá								Primanjklaj	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi	
	1	2	3	1	2	3													
Ilirska Bistrica	—	—	—	20	24	6	—	—	50	14	—4	6	20	6	—	7	9	14	11
Krškavas	—	—	—	25	15	10	—	—	50	22	—4	8	7	5	3	10	9	11	17
Ljubevč pri Idriji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—3	6	0	6	1	18	4	7	12
Nabrežina	—	—	—	20	10	10	—	—	40	17	6	12	18	3	—	9	4	17	20
Podgorje pri Kamniku	—	—	—	50	15	40	—	—	105	26	—6	2 ⁴	14	7	1	8	8	14	12

Črtica „—“ v rubriki „Temperatura“ označi stopinje mraza.

Ilirska Bistrica: V drugi mesečni tretjini je pritisnil občuten mraz; proti koncu je odnehal in čebele so zopet letale. Na teh izletih ostalo je mnogo mrtvic zunaj. Domnevam, da jesensko krmljenje, zlasti s sladkorjem, čebele zelo oslabi; tembolj pa, kolikor pozneje se to zgodi. Žnideršič.

Krškavas: Prva tretjina je bila dokaj topla in solnčna, tako da so čebelce, zlasti o popoldnevih tupatam izletovale; to je tudi vzrok, da so v tej tretjini največ medu použile. Druga in tretja tretjina bili sta mrzlejši; naše ljubljenske so doma ostale, se vkup stisnile in manj použile. O stanju čebel v panju se ne da sedaj ničesar poročati. Vsak previden čebelar jih mora sedaj v miru pustiti. Ako jih je z zadostnim živežem vzimil, sme z gotovostjo pričakovati, da bodo dobro prezimile, v spomladi pa, v njegovo veselje, med domov nosile. Vsem čebelarjem srečno leto! A. Tancig.

Ljubevč pri Idriji: Čebele so sedaj popolnoma mirne; ako postane gorko vreme, pa grejo vun, kakor da bi rojile. pl. Premerstein.

Podgorje: November je bil ugoden. Čeprav je padla temperatura do 6° pod ničlo, sledili so dnevi s 26° toplote. Čebele so se prav živahno prašile, posebno koncem mesca. Tehnica izkazuje 1 kg 5 dkg porabe, kar je za ta mesec dokaj veliko. Vzrok tega je večkratno izletovanje. Sallath.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Na zimo sem spravil čebele v neko klet in sedaj ne vem, če moram panjé, ko jih bom zopet spravljal v ulnjak, postaviti na isto mesto kot so bili preteklo leto, ali če jih smem postaviti kamor hočem. Nekateri pravijo, da jih moram na isto mesto postaviti, drugi zopet, da jih smem poljubno razvrstiti, in sedaj se ne vem ravnati. Zato prosim pojasnila. Nadalje prosim, katera stvar bi sedaj v zimskem času, ko čebele ne morejo dobiti obnožja, najbolje nadomestovala cvetni prah in pospeševala pitanje zalege. (P. J. v L.)

Odgovor: Čebele celo po dveh, treh mesecih ne pozabijo popolnoma svojega prejšnjega prostora, ter bo vedno še katera obletavala svoje staro stališče, vendar bo našla vsaka domov, ker pri prvem spomladanskem izletu se čebele praše in si pri tem dobro zapomnijo odkod so izletele. Glede obnožine bodite brez skrbi, zakaj čebele imajo dovolj še od poletja in jeseni, samo v satih je ni videti, ker jo imajo večinoma zalito z medom ter pokrito, da se ne pokvari.

Št. Andraž pri Velenju. Cenjeni čitatelji! Gotovo Vam še ni nič znanega o čebelarstvu v zatišju naše male občine. Hočem vam torej sedaj ob začetku tega leta razkriti naše čebelarske razmere. Pretečena lanska zima je pokazala v polni meri vso svojo moč. Bila je nele strašno mrzla, ampak tudi dolgotrajna. Marca je ogrevalo čebelnjake že toplo solnce, a naše ljubljenske so še dremale v tesni gruči. Zaradi tega je že tupatam trkal glad na vrata. Šele po prvi polovici tega mesca zamogle so prvokrat izleteti. Prišel je april, a prinesel nam ni nič kaj veselega; vsled vedno mrzlega vetra in deževja niso

imeli čebele zunaj panjů še nič hrane, ter so se srednji in slabeji panji vzdržavali le na račun medene posode. April se je nagibal že h koncu, ali v panjih je vladal še vedno zimski duh, in nikdo ni upal, da bi slišal to leto veselo šumenje rojev. A preminul je april ter prevzel krmilo cvetoči maj. Sedaj se je zemlja ogrela, in krasni črešnjev in borovnični cvet je razgrnil svoja krila, in razno grmovje in cvetlice so vabile s tisočeriimi virki sladkega nektarja marljivo živalco trumoma na delo. Ljudstvo se je naglo množilo, ter so panji vkratkem postali polni satja z zalego in medom. Proti koncu tega mesca so se že tupatam vrtili roji pred čebelnjaki, v prvi polovici junija pa prav mnogo. Ni ga bilo skoro plemenjaka, ki bi ne dal po dva do tri roje. Sedaj se je očitvidno pokazalo, kaj premore dobra paša v lepem vremenu. Tudi pozneje so roji prav izvrstno delali ter ob duhtečem kostanjevem cvetu izdelali močnejši vse satnike. Ajda, v našem kraju glavna jesenska paša, se je srednje dobro obnesla. Zaradi pomankanja dežja ni medila kakor sicer, pa toliko si je še vsak panj nabral, izvzemši kakega poznega drugca ali tretjiča, da je bil sposoben za vzimiti. — Tako sem vam, dragi čebelarji, povedal kakšno čebelarstvo smo imeli pri nas, ter mislim, da mi bo vsak pritr dil če rečem, da je bila dobra, kakršne že dalj časa ne pomnimo. Čebelarji se pri nas navadno še v starih panjih brez satnikov, ker ni še prešinil naših čebelarjev novodobni duh ter zaupanje in ljubezen do premakljivega šata. V upanju, da tudi našim čebelarjem zasi je solnce napredka, želi vsem cenjenim čitateljem „Slov. Čebelarja“ veselo in medeno novo leto čebelar Tanjšek.

Izpod Mangarta. Splošno se je slovenski čebelarski svet pretečeno leto na polna usta hvalil s svojimi čebelcami. Ne tako mi, ki prebivamo v podnožju sivega Mangarta. Čujte torej! Pomlad je bila prav dobra za naše varovanke. Brale so mnogo na črešnji in na sadnem drevju. Naš čebelar si je že skrivaj, pa tudi že očitno mel roki od veselja. Rojile so čebelce prav imenitno; imeli smo skoro većinoma četrtce, ki smo jih seveda združevali. Prvi roj je bil v naši srenji dne 18. maja. Poleti so bile čebelce samo še dobre, zadnji roji pa niso ničesa dobili. Oh jesen, tako slabe pa še ne! Ta čas je bil pri nas presuh; ni bilo nobene megle, nobene rose. Ko bi se bila jesen pokazala vredna pomladi, o potem pa — ja! S koriti, katere smo odpeljali na pašo, smo prav zadovoljni. A kaj, odpeljali smo jih le malo; većinoma smo jih pustili doma, ker le prerado se je pripetilo, da so doma dobili več, nego na ajdovi paši. Zadnjič pa je bilo drugače; doma so panji „skumrali“ za 3 funte, oni v paši so pa dobili po 4 do 7 funtov. Vsi trije čebelarji prezimujemo nekaj nad 90 korit. Še nekaj g. urednik! Miši so strahovito pritisnile k našim uljnjakom. Neki čebelar je v 3 tednih ulovil v čebelnjaku kar 13 miši; koliko jih pa še bo — kdo zna? Ko bi to bili, recimo, zajci, bi že bilo, „bi djav“. — Vsi tukajšnji čebelarji in tudi oni Janko, ki se že sedmo leto pripravlja postati čebelar, žele Vam in vsem čebelarskim tovarišem v novem letu vse najboljše, vmes seveda tudi izvrstno letino.*)

*) Naj se zgodi po Vaši želji!

»Umni čebelar« je naslov izborni čebelarški knjigi, ki jo je spisal Fr. Lakmayer, župnik pri sv. Joštu nad Vrhniko, iz »Čebelarja« vsem društvenikom dobro znani strokovnjak. Da je izdala to znamenito knjigo »Družba sv. Mohorja«, je zato velikega pomena, ker je romala v toliko tisočih izvodih po vseh slovenskih pokrajinah in še dalje po svetu, da bo gotovo dosegla svoj namen. Ocenno prinese »Čebelar«, kadar izide še drugi snopič.

Ali je čebela domača žival? S tem vprašanjem so se bavila nedavno najvišja angleška sodišča. Ako je namreč čebela domača žival, potem »ima pravico do prvega pika«, preden se more klicati njenega lastnika na odgovornost; tudi zaradi psa se ne more lastnik prisiliti, da ga zapre, oziroma mu pritrudi nagobčnik; šele potem, ako je koga napadel. Tako je razsodil sodnik tudi glede čebele v prvi inštanci. Čebelar je namreč navajal, da redi nad milijon čebel, a izmed teh sta v petih letih le dve čebeli pičili ljudi. To pripovedovanje o pohlevnosti čebel je sodnika tako ganilo, da je tožbo zavrnil. Sodišče druge inštanice pa je izreklo, da čebela ni domača žival, ker se ne pusti v roko jemati, niti se božati. Zato se jih mora tako imeti, da ne spravljajo ljudi v nevarnost, oziroma ako napravijo škodo, mora biti lastnik pripravljen na poravnavo škode. Potemtakem je čebela v tisti kategoriji kakor lev in tiger. Obenem se je razsodila še bolj zanimiva čebelarška pravda: Nekemu čebelarju je odletel roj na jablano soseda, s katerim sta bila skregana. Ko je šel čebelar po svoj roj, ga je sosed spodil z vrta, obenem pa razpodil roj s kamenjem, da se je razletel in razgubil. Sodišče pa je razsodilo, da sta oba soseda prekršila zakon. Čebelar zato, ker je šel brez lastnikovega dovoljenja na sosedov vrt, dasi je imel pravico do svojega roja; sosed pa je prekršil zakon, ker je napravil čebelarju škodo s tem, da mu je roj uničil.

Marljive čebele. Zares se mora človek učiti pridnosti od čebelice. Mala čebelica mora neumorno delati, da znese skupaj en kilogram medu. Pri vsakem izletu nabere samo 5 desetink grama te slaščice. Za sto gramov potrebuje torej dvatisoč izletov. Šestdeset odstotkov tega medu pa je voda, ki v sadovih izhlapi. Torej mora čebela nič manj nego petindvajsettisočkrat izleteti, da nabere en kilogram čistega medu. Za sto kilogramov je treba dva milijona in pol izletov. Res velikansko delo za tako stvarico kot je čebela.

Sovražnik in čebela sta si nekoliko podobna, namreč da oba pikata, toda čebela da medu.

Poročilo o V. odborovi seji

dne 5. decembra 1907.

Poroča tajnik Zirkelbach.

Navzoči: gg. Gustav Pirc, Frančišek Rojina, Anton Likozar in Henrik Zirkelbach.

Sklepi:

1. Občni zbor „Slovenskega osrednjega čebelarkega društva“ bude na praznik sv. Jožefa dne 19. marca.
2. Kupi se knjiga „Roots a b c der Bienenzucht“.
3. Naročita se čebelarska lista „Schweizer Bienenzeitung“ in „Nördlinger Bienenzeitung“.
4. Taji listi naj se pošiljajo naravnost na uredništvo „Slovenskega čebelarja“ in ne več na osrednje društvo.
5. Za delegata na zbor južnoštajerskega čebelarkega društva dne 28. decembra v Celju se izvoli urednik g. Frančišek Rojina.
6. Odbor iskreno pozdravlja namero g. Alojzija Alfonsusa na Dunaju, kateri namerava izdati in brezplačno razdeliti brošuro, v kateri bo zagovarjal korist kranjske čebele proti obrekljivcem v raznih čebelarskih listih, ter na ta način povzdigniti eksport. Sestavi se odgovor g. Alfonsusu.
7. Tajnik naznani, da je deželni odbor blagovolil prepustiti čebelarskemu društvu brezplačno sobo do preklica.
8. Pravila „Slovenskega osrednjega čebelarkega društva“ naj se še enkrat natisnejo v 1. številki „Slovenskega Čebelarja“ ter ponatisnejo še posebej v 1000 izvodih.

Sklep seje.

=====

Občni zbor „Slov. čeb. društva za Sp. Štajersko“.

Poroča tajnik A. Sivka.

Občni zbor „Slov. čebelarkega društva za Spodnje Štajersko“ vršil se je dne 28. t. m. v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

G. predsednik otvori zborovanje ter s pristrčnimi besedami pozdravi došle zborovalce, ki so se v tako obilnem številu zbrali ter s tem pokazali veliko zanimanje za društvo. Bile so zastopane skoraj vse podružnice po svojih delegatih.

Iz tajnikovega poročila povzamemo sledeče:

Slov. čebelarsko društvo šteje danes 20 podružnic z nekaj nad 500 članov. V tekočem letu se je ustanovilo 6 novih podružnic. Vzmljenih je letos 2530 ljudstev s premakljivimi in 1530 z nepremakljivimi sati. Neorganizovanih čebelarjev je še okoli 1276 z 2207 panji. Čebelarsko leto bilo je letos skoraj povsod prav povoljno.

V poročilnem letu pridelali so društveniki 12.390 kg medu in 393 kg voska.

Izborna društveno glasilo „Slovenski Čebelar“ romalo je v 515 izstisih na Spodnje Štajersko.

Društvo imelo je 1413 K 20 v. dohodkov ter 1214 K 70 v. izdatkov ter znaša prebitok dne 28. m. m. 198 K 50 v., katera vsota je plodonosno naložena v celjski posojilnici.

Za prihodnje čebelarstvo leto se je izvolil sledeči odbor: Kurbus Tomaž, nadučitelj na Slivnici, predsednik; Sivka Anton, nadučitelj pri Sv. Juriju ob j. ž., tajnik. Kosi Anton, c. kr. poštni oficijal v Celju, blagajnik; veleposestnik Samec iz Novecerkve pri Vojniku, prof. Zelenik iz Ptuja, nadučitelj Strelec od Sv. Andraža v Slov. goricah, c. kr. sodnijski pristav Z dolšek iz Kozjega in potovalni učitelj Jurančič, odborniki.

Po občnem zboru zbrala se je večina čebelarjev v spodnjih prostorih Narodnega doma, kjer je pri kupi vinca rujnega in prijateljskem razgovoru napočila le prehitro ura ločitve. Z željo, da bi bilo leto 1908 za vse čebelarje prav medeno, pohiteli smo domu k našim ljubljenkam v prijetni zavesti, da je bil dan občnega zbora za vse navzoče pravi čebelarški praznik.

Naznanila osrednjega društva.

Ker so za decembrovo številko došle poštno položnice prepozno, pridejane so današnji številki in cenjene čebelarje prosimo, se jih **obilno** in **takoj** posluževati.

Kdor namerava **izstopiti** iz društva, naj nam to takoj naznani ali naj pa prvo številko „Čebelarja“ **vrne** s pripombo: „Ne naročim več.“

Novi člani podružnic naj se v imeniku članov označijo, da ne bo zmešnjav pri razpošiljanju lista. Naslovi naj bodo **natančni**, da ne bo nepotrebnih reklamacij, dela in stroškov.

S 3. številko 1908, bomo **ustavili** list vsem onim, ki do 1. marca ne bodo poslali članarine. Zato prosimo ponovno za pravočasno poravnavo udnine.

Kdor želi zajamčeno povsem zanesljiv med-pitanec, obrne naj se zaupno na naše društvo.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Kranjska podružnica ima v nedeljo dne 12. januarja ob 2. uri popoldne v šoli na Primskovem svoj občni zbor. K obilni udeležbi vabi **odbor**.

Podružnica Dol. Logatec priredi svoj redni občni zbor s predavanjem g. Likozarja v gostilni g. Kunca v Dol. Logatcu dne 16. februarja ob pol treh

popoldne. Dnevni red: Poročilo blagajnika. Volitev novega odbora. Plačevanje udnine. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi Jožef Klančar, čebelar.

Škofjeloška podružnica ima svoj občni zbor dne 19. januarja ob 1. uri popoldne v prostorih gosp. Ignacija Guzelja. Na sporedu je tudi predavanje g. A. Likozarja iz Ljubljane. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Vrhiška podružnica čebelarskega društva naznanja svojim udom, da ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 19. januarja 1908 ob 3. uri popoldne v Katoliškem domu. Takrat se bo pobirala tudi udnina za bodoče leto. Dnevni red: 1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni pogovori in nasveti. Prijatelji čebelarstva pridite, da omogočite zborovanje, na katero vas vabi stari odbor.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Podružnica za ptujsko okolico priredi občni zbor dne 19. t. m. popoldne ob 2. uri v gostilni g. Kureža v Podvincih, ker se je 8. decembra 1907 udeležilo premalo število udov. Dnevni red: 1. Volitev novega odbora. 2. Zapisovanje novih udov. Vsi stari udje se opomnijo za udnino, da ni treba pozneje z dopisnico opomniti. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Podružnica za Celje in okolico svojim udom: Nastopili smo novo čebelarsko leto, in prišel je zopet čas nabiranja udnine. Če je že v teh slabih časih beseda „plačati“ sama ob sebi kočljiva stvar, vajeni smo v društvih sploh udnino še le tedaj plačati, kadar pride isto kdo k nam osebno pobirat, kar pa je pri naši podružnici, posebno z ozirom na zunanje ude, nemogoče. Želeti bi torej bilo, da udje, ki še do sedaj udnine niso izročili, isto pri prvi priliki storijo, da se jim določiljatev „Čebelarja“ ne bode ustavila. Gotovo pride vsak ud radi opravkov večkrat v Celje in lahko torej pri tej priliki udnino osebno izroči ali predsedniku g. Josipu Kosiju, c. kr. poštnemu oficijalu v Celju, ali pa blagajniku g. Franju Samcu, gostilničarju na Ložnici. Kateri pa te prilike nimajo, naj pošljejo kolikor mogoče skupno potom poštne nakaznice omenjenemu predsedniku. Prepričali smo se zopet v preteklem letu, da čebelarstvo ni samo neki šport ali zabava, kakor isto nekateri še vedno smatrajo, ampak važna panoga gospodarstva, ki vrže lep dobiček, če se umno čebelari. Naj torej izmed udov nobeden ne izostane, marveč naj se vsak potruži še novih udov pridobiti, ker veliko je še čebelarjev v našem okrožju, ki niso udje društva. Podružnica ima sedaj lastno stiskalnico za vlivanje umetnega satovja, katera se nahaja pri predsedniku, in si jo lahko vsak ud izposodi. Do spomladi naročili si bomo tudi točilo ali izmetalni stroj, ki bo udom na razpolago. Ravno tako si bomo naročili še druga potrebna orodja, kolikor nam bodo denarna sredstva dopuščala. Podružnica bo prirejala poleti tudi poučne zlete k posameznim udom in sploh hoče storiti vse, kar ji bo v povzdigo čebelarstva le mogoče. Naj torej ne bode nobenemu žal za tisti dve kronci, saj je naš izvrstno urejevani list „Slovenski Čebelar“ že samobsebi vreden te žrtve. Končno želim vsem udom in sploh vsem čebelarjem veselo novo leto!

Josip Kosi.

Podružnica sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 15. decembra 1907 vršil se je ob 3. uri popoldne pri nadpolovični udeležbi članov občni zbor tukajšne čebelarke podružnice v šolskem poslopju po tem redu: I. Podpredsednik Martin Kolar iz Logarovcev otvori zborovanje v zbranih besedah, pozdravi zborovalce in govori o „prodaji medu“. Svoj govor razvija na jemanju medu z ozirom na čas, način, kakovost, množino, vejanje, hranitev, snago in potrpežljivost pri prodaji, ker dobro blago ima vsikdar tudi svojo ceno in odjemalce. Končno priporoča čebelarjem medsebojno pomoč in sviri pred zavistjo. — Na to se oglasi več članov v živahen razgovor o tem predmetu in kako so kupčevali, oziroma razpečavali letošnji izborni med. II. Tajnik Anton Herzog iz Križevcev podaja v kratkih potezah čebelarjenje in uspehe društvnikov leta 1907. Obžaluje, da je predsednik Toma Pušenjak, nadučitelj na Cvenu, vsled bolezni neprisoten. Želi, da bi nam nenavzoči udje ostali tudi za prihodnje leto 1908 zvesti. Povabi, da se prisotni člani dvignejo raz sedežev v znak sožalja nad izgubo dveh vrlih čebelarjev tovarišev: † Ivana Kralja, veleposestnika v Iljaševcih in † Alojzija Dajnka, posestnika na Gor. Krapju, ter na-to prečita zapisnik zadnjega zborovanja, ki se odobri. III. Blagajnik Jernej Slana iz Iljaševcev naznani, da je bilo to leto 29 rednih udov. Podporni ud bil je tudi dr. K Grossmann, odvetnik v Ljutomeru. (Čast!) Vseh dohodkov je bilo s preostankom preteklega leta vred 71 K 68 h, stroškov pa 59 K 12 h; ostane še v blagajni 12 K 56 h. Račun se je pregledal in odobril. Vrlemu blagajniku pa vse priznanje za požrtvovalno nabiranje udnine, oziroma udov! IV. Novi odbor sestavlja se je tako: Martin Kolar, posestnik v Logarovcih, predsednik; Jernej Slana, posestnik v Iljaševcih, podpredsednik; Anton Herzog, nadučitelj v Križevcih, tajnik; Jože Bratina, mladenič v Križevcih, blagajnik; Franc Vrbnjak, posestnik v Iljaševcih, odbornik. Odbornikom osrednjega društva pa je bil voljen Jakob Stuhec, mladenič v Starivasi in namestnikom Alojzij Bratina, mladenič iz Križevcev. V. Predlaga se, da bi društvo v letu 1908 v spomladi zborovalo na Cvenu in Cezanjecih s poučnim predavanjem. Se sprejme. — Na novo so k našemu društvu pristopili: Ivan Magdič, posestnik in načelnik vet. dr. iz Borec; Alojzij Rantaša, posestnik v Bunčanih, Iv. Peršak, mladenič iz Iljaševcev in Alojzij Javševc, tržan v Veržeju. — K sklepu se tajnik spomni prejšnjega predsednika g. Tom. Pušenjaka, nadučitelja na Cvenu, ki je vsled oddaljenosti na vsak način odklonil zopetno volitev predsednikom, ter mu v imenu vseh navzočih udov izrazi prisrčno zahvalo za vse, kar je žrtvoval kot predsednik za prospeh društva. Vsi mu zakličejo gromovit „živio!“

Ant. Herzog, t. č. tajnik.

Listnica uredništva.

Gosp. M. V. v V.: Točilo, po katerem vprašujete, je za Gerstungovo mero in se ne more rabiti za Droryjeve satnike. Zakaj nista vzela z g. T. naročenega točila, ki je bilo že na postaji? — Gosp. J. Z. v R.: Na vsa vprašanja ustmeno tja okoli Svečnice. — Zdravo!

Listnica upravnštva.

R. K. v R. Čebelarke knjige imamo še na razpolago in stane „Popolni nauk o čebelarstvu“, elegantno vezan 2 K 40 h, mehko vezan 2 K. „Razprava o rojenju čebel“ elegantno vezana 1 K 60 h, mehko vezana 1 K 20 h. Knjige posebno toplo priporočamo novim udom.

Kdor rabi zanesljiv med-pitanec, naj se obrne na društvo.

Tajnike podružnic prosimo, da naslove natančno in razločno napišejo in označijo nove ude.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Gerstungove in ameriške preosnovljene panji izdeluje po primerni ceni Jakob Virient, čebelar v Olševku pri Kamniku. Prodajam čist, garantiran **čebelni med**: svetel, poletni najfinejši 1 kg po K 2— ali 5 kg s plehnato posodo vred K 12:50 franko; ajdov med, 1 kg po K 1:40 ali 4 kg s plehnato posodo K 7:50 franko. Večje množine od 50 kg naprej 4% popust. **T o m a ž P l o h l**, čebelar v Koračicah št. 12, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu, Štajersko.

Garantiran, zanesljiv **med-pitanec**, 5 kg 7 K. — **Umetno satovje** iz garantirano čistega voska, 1 kg 4 K 40 h. Prodaja: Fr. Unger, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Knjiga „**O prvinah in spojinah**“ (kemija) se dobiva v „Učiteljski tiskarni“ in pri c. kr. kmetiški družbi v Ljubljani po K 1:66 (s poštino vred).

Imam naprodaj več centov **pitanca**; 200 kg je iztočenega. **Ivan Sajevič**, Staravas, pošta Postojna.

Semena rdeče detelje (inkarnat), esparsete, facelije, ranjak
 ali uročnik (Tannen- oder Wundklee)

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN v Ljubljani.

Čebelariskim društvom in čebelarjem

priporočam

škatljice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

po najnižji ceni.

Mizarstvo s stroji. **JAKOB ŽUMER** Gorje — Gorenjsko.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnštvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarško društvo.“

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.